

Datum: 24 juli 2023
Ons kenmerk: 1807-53089/RHe
Uw kenmerk:

Behandeld door: Ruben Heezen
Telefoon: +31 (0)6 21 55 48 22
E-mail: r.heezen@bouwendnederland.nl

Betreft: Manifest 'Samen doorbouwen aan Nederland'

Geachte heer/mevrouw,

De komende weken werkt u aan het partijprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen. De komende jaren moeten keuzes gemaakt worden om woningzoekenden aan een passende woning te helpen, om energiearmoede structureel tegen te gaan en om te zorgen dat Nederlanders veilig naar hun werk, vrienden en familie kunnen reizen. **Naar onze mening is de belangrijkste keuze die gemaakt moet worden het verschuiven van de focus van beleid naar uitvoering om deze en andere problemen op te lossen.** Op dit moment wordt de bouw- en infrasector geconfronteerd met acute problemen die de realisatie van de grote maatschappelijke opgaven voor alle Nederlanders raken. Gezien de urgentie beperken wij ons in dit manifest tot de volgende 5 onderwerpen en vragen daarvoor uw aandacht en inzet:

1. Geef de bouw ruimte om voldoende toekomstbestendige woningen te bouwen

Maak ruimte voor meer betaalbare en toekomstbestendige woningbouw door te zorgen voor landelijke sturing op de woningmarkt en RO vraagstukken; een minister van wonen en bouwen die bestaand instrumentarium inzet; landelijk ambitieuzere eisen aan woningbouw te stellen en afwijking van die normen op decentraal niveau onmogelijk te maken; te sturen op meer woningbouwprogrammering; meer plannen sneller tot uitvoering te brengen onder andere door te zorgen voor voldoende ambtelijke capaciteit; en te zorgen voor voldoende beschikbare betaalbare woningen door nieuwbouw en doorstroming.

2. Geef de bouw ruimte om te zorgen voor veilige infrastructuur

Zorg voor een veilige infrastructuur door te investeren in onderhoud en nieuwe aanleg van (snel-, vaar- en spoor-)wegen, bruggen, viaducten, fietspaden en sluizen. Versterk de financiële positie van gemeenten met geormerkte infragelden zodat een minimumonderhoudsniveau gegarandeerd kan worden. Zonder wegen worden geen woningen gebouwd.

3. Geef de bouw ruimte om Nederland te verduurzamen

De verduurzaming van Nederland vraagt om duidelijke keuzes voor de gebouwde omgeving en het landelijk gebied. Bijvoorbeeld: verzwarend van het elektriciteitsnet en de prioritering van bouw- en infraprojecten bij beschikbare ruimte op het net. Duurzame bouw- en infraprojecten dragen immers bij aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving.

4. Voorkom verdere beperkingen door de stikstofproblematiek en de kaderrichtlijn Water

Los de stikstofproblematiek structureel op en zorg voor een evenwichtige verdeling van de stikstofruimte. Het oplossen van de stikstofproblematiek is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de opgaven op het gebied van verduurzaming, mobiliteit en woningbouw. Pleeg daarnaast forse inspanningen om te voldoen aan de

doelen van de Kaderrichtlijn Water en zorg dat Water niet de nieuwe drempel wordt voor economische ontwikkeling.

5. Versterk de arbeidsmarkt en het technisch onderwijs

Versterk de arbeidsmarkt en het technisch onderwijs door het aanvalsplan Techniek te omarmen en techniek te verankeren in het basisonderwijs. Zorg voor transparante, voorspelbare en uitvoerbare regels en breng de loondoorbetaling bij ziekte terug naar 1 jaar zodat MKB'ers ruimte hebben om mensen in dienst te nemen.

Met de vervroegde verkiezingen ontstaan er kansen om de maatschappelijke doelen van uw partij te realiseren. Om Nederland aantrekkelijker, duurzamer en welvarender te maken, voor de burgers én bedrijven. We denken graag met u mee over de juiste oplossing voor ieder vraagstuk.

Wij gaan graag met u in gesprek om onze aanbevelingen nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Arno Visser
Voorzitter Bouwend Nederland